

Engelse Werkpad

Auteur: Marycke Naber

Parken, riviergebied, kanaal, bos

De wandeling voert door het Schellerpark met wijkboerderij naar de buurtschap Oldeneel, vervolgens over de IJsseldijk naar het in landschapstijl aangelegde park het Engelse Werk. Via de Katerveersluizen, de Willemsvaart en het Spoolderbos loop je weer terug naar het station.

Routebeschrijving

Start: station Zwolle. Afstand 13 km, bushalte na 8,5 km. 35% onverhard

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus.

Verlaat het station aan de uitgang Zuidzijde. Ga aan het eind van het plein LA (Hanzelaan), en ga al gauw RA, Lübeckplein.

De Hanze is ontstaan in de tweede helft van de 12e eeuw. Het was een samenwerkingsverband van kooplieden uit verschillende landen om hun handel over land, op zee en over rivieren verder uit te bouwen en om hun tochten te beschermen tegen overvallers. In 1356 werd de Hanze, met Lübeck als voornaamste stad, omgezet in een verbond van steden in de landen rondom de Noordzee en Oostzee. In het huidige Nederland traden vooral steden in het noorden en oosten toe, Zwolle in 1448. Hoewel de Hanze toen al op zijn retour was, heeft het de stad geen windeieren gelegd.

Steek het plein schuin rechts over tussen de vijvers. Steek de weg over en ga bij de brug RA de trap af en over de kade.

Hier liep tot in de jaren '90 de Assendorperlure, een landweggetje met aan weerszijden boerderijen en tuinderijen.

1. Loop aan het eind de trap op en ga LA langs het fietspad. Loop RD door de fietstunnel. Steek aan de Pilotenlaan over en loop RD, Izak Osstraat. Loop steeds RD, over het halfverharde pad tussen de voetgangerssluizen, over het klinkerpad door het ronde perk en over het tegelpad. Ga aan het eind LA over het fietspad, Zandweteringpad, na de huizen aan de linkerkant RA over de brug.
2. Loop rechtsom langs de rand van het voetbalveldje, daarna RD over het graspad. Steek aan het eind daarvan de asfaltweg over en loop RD over het halfverharde pad.

3. Ga RA over de brug, daarna LA, aan het eind LA. Na de volgende brug ga je RA over het fietspad, Otterpad. Aan het eind ga je LA, Kleine Veerweg, langs landwinkel De Huppe. Houd bij de Y-splitsing rechts aan, Kleine Veerweg. Je loopt door de buurtschap Oldeneel.
4. Waar een fietspad naar het Kleine Veer gaat blijf je RD lopen over de dijk. Aan de rechterkant heb je zicht op de Schellerwade, een oude IJsselarm. Na ca. 1 km gaat een trap naar links de dijk af naar een smal pad dat naar een paar strandjes loopt.
5. Loop verder over het fietspad, later asfaltweg op de dijk. Blijf RD lopen over de dijk (Schellerdijk). Steek het voorrangfietspad over en loop RD door het spoortunneltje.
6. Weer op de dijk ga je ter hoogte van het informatiebord over de Uiterwaarden Engelse Werk schuin RA naar beneden over het smalle pad.

Je bevindt je in Park het Engelse Werk. Aan het eind van de 16e eeuw werd een linie opgeworpen tussen de stad Zwolle en de IJssel, met aan de rivier het zogenaamde 'Nieuwe Werck'. In 1700 liet veldheer Menno van Coehoorn er fortificaties aanleggen. Begin 19e eeuw schonk Lodewijk Napoleon het verdedigingswerk, dat niet langer voldeed, aan de stad Zwolle. Het 'Nieuwe Werck' werd vanaf 1828 omgevormd tot een 'openbare wandelplaats' in Engelse Landschapsstijl, op advies van tuinarchitect Hendrik van Lunteren (1780-1848). De oude schans werd slechts gedeeltelijk vergraven en is tot op de dag van vandaag herkenbaar, met name door de hoogtes, de waterpartijen, de tunnel en het kruitmagazijn.

Ruiterroute naar links negeren. Ga bovenaan LA, bij de driesprong schuin LA, na de brug RA, bij de Y-splitsing schuin RA. Aan je rechterhand zie je het Vogeleiland.

Dat dateert uit de tijd van de eerste aanleg. Een brug maakte het vroeger toegankelijk voor recreanten. Ook hield de SDAP (voorloper van de PvdA) er 1 mei-bijeenkomsten. Sinds de brug is afgebroken is het uitsluitend rust- en broedgebied voor vogels.

Ga aan het eind van het pad RA over de brug. Paden naar links en rechts negeren. Ga voor het mijnrad, in 1980 geschonken door de toenmalige partnerstad Lünen, LA.

7. Ga het 2e pad schuin LA, aan het eind LA over het brede pad. Ga het 1e pad LA, Bij de kruising RA. Houd bij de driesprong links aan, ga bij de kruising LA. Aan de linkerkant zie je het kruitmagazijn, daarna loop je door de tunnel, beide overblijfselen van het voormalige vestingwerk. Ga daarna RA, de dijk op, daar LA (rechts bevindt zich Uitspanning Het Engelse Werk) en even later RA over de grasdijk. Loop aan het eind RD over de asfaltweg, ga daarna LA naar beneden over het betonfietspad, aan het eind RA.

Alternatief als de uiterwaarden onder water staan: Loop RD en ga bij het voorrangfietspad (Spoolderbergweg) LA. Steek bij de verkeerslichten de weg over en loop RD, Katerveerdijk.

8. Loop tussen de witte villa's door en loop RD over de twee ophaalbruggen van de Katerveersluizen.

De eerste brug is van de kleine sluis uit 1819, de dubbele ophaalbrug die van de grote sluis die in 1873 is voltooid om grote schepen door te laten. De sluizen bevinden zich op de plek van de voormalige Cotherschans, die evenals het Nieuwe Werck deel uitmaakte van de linie tussen Zwolle en IJssel uit het eind van de 16e eeuw.

Ga na de bruggen RA over het zandpad langs de Oude Veerweg.

Reeds in 1361 had bisschop en landsheer Jan van Arkel toestemming gegeven tot het graven van een verbinding tussen de stadsgracht en de IJssel, maar allerlei plannen waren op niets uitgelopen. In 1819 was het kanaal, genoemd naar koning Willem I, eindelijk een feit. Niet alleen voor Zwolle was de Willemsvaart belangrijk. Deze vormde een belangrijke schakel in het scheepvaartverkeer tussen Noord- en Zuid-Nederland, waardoor het varen over de Zuiderzee kon worden vermeden. Uiteindelijk was het kanaal niet meer geschikt voor de scheepvaart. In 1965 is het Zwolle-IJsselkanaal naar het Zwarte Water voltooid, waarna de Willemsvaart gedeeltelijk is gedempt.

Loop aan het eind van het pad RD over de Oude Veerweg, ga na de Spoolderbrug RA over de houten brug.

Links van de brug bevindt zich de Spoolderberg, een overblijfsel van de Berghschans, die eveneens deel uitmaakte van genoemde linie tussen Zwolle en de IJssel.

Aan de overkant van de Willemsvaart ga je LA over het fietspad. Ga vlak voor de brug RA over het halfverharde pad, dan het 1e pad RA.

9. *Na de haakse bocht naar links kun je RA een rondje maken door de Natuurtuin van drinkwaterbedrijf Vitens. In de zomer kan het struinen zijn tussen het riet. Kijk dan uit voor teken! In de jaren zeventig heeft professor Zonderwijk deze tuin aangelegd, met vier dijken: IJsseldijk, Vechtdijk, Reggedijk en reservedijk. Op de diverse dijken is specifieke stroomdalvegetatie ingezaaid. In het midden bevinden zich een moeras en vijver. Zie ook het informatiepaneel.*

Vervolg het pad, ga dan het 1e pad LA over de brug, daarna RD. Ga LA over het bruggetje en het smalle pad.

Je loopt door het Spoolderbos, dat sinds 1980 het Engelse Werk met de stad verbindt. Het is toen in het kader van 750 jaar stadsrechten op initiatief van Stichting Zwolle Groenstad aangeplant, in samenwerking met de gemeente. 4000 Zwollenaren financierden een boom of struik en plantten die eigenhandig.

10. Pad naar links negeren, ga na het bruggetje RA. Ga het 1e smalle pad LA, aan het eind daarvan schuin RA, een breed pad, aan het eind LA. Het halfverharde pad gaat na de brug over in een asfaltpad, langs Dinoland Zwolle. Ga aan het eind scherp RA.

Op de plek van het parkeerterrein van Dinoland bevond zich sinds het eind van de 16e eeuw de Luurderschans aan de linie tussen de stad Zwolle en de IJssel. In 1722 kreeg de Joodse gemeenschap toestemming er een begraafplaats in te richten. Vanwege geldgebrek is deze in 1980 verkocht aan de gemeente Zwolle. Met toestemming van de opperrabbin heeft deze de dodenakker laten ruimen en de stoffelijke resten herbegraven op de in 1885 gestichte Joodse begraafplaats aan de Kuyershuislaan.

Ga na de spoortunnel de 1e weg LA, Oostzeelaan, bij de brug RA, Noordzeelaan. Waar deze een haakse bocht naar rechts maakt loop je RD langs de afsluitboom. Houd bij de parkeerplaats (rechts aan het eind bevindt zich De Heilige Boon) links aan door het poortje en ga na de baileybrug (zie informatiebordje) RA.

11. Ga even later LA door het poortgebouw, Hanzehoven. Volg de weg door de binnentuinen van het kantorencomplex. Na nog drie poorten ga je voor het plein LA. Steek de weg over, ga RA en dan LA naar de achteringang van het station.

Praktische informatie

Eten en drinken

Grand Café Lübeck, Lübeckplein 14, 038 460 5858, lubeck.nl

Diverse andere horecagelegenheden aan het Lübeckplein

Landwinkel De Huppe met koffieautomaat en ijs, Kleine Veerweg 9, 038 460 2798, dehuppe.nl

Uitspanning Het Engelse Werk, Het Engelse Werk 4, 038 421 7593, hetengelsewerk.nl

Het Book Cafe, Koggelaan 1a, hetbookcafe.nl

Diverse horecagelegenheden bij het station

Aan de voorzijde van het station:

Starbucks Stationsgebouw, Stationsplein 17

Wok To Go Zwolle, Oosterlaan 1, 038 230 1715

Hotels Ter Borch en Wientjes aan de Stationsweg

Overnachten

Hotel Fidder, Kon. Wilhelminastraat 6, Zwolle, 038 423 5739, hotelfidder.nl

Diverse hotels en B&B's bij het station en in het centrum, zie visitzwolle.com

Openbaar vervoer

Bushalte Het Engelse Werk, lijn 100 Wezep-Zwolle en lijn 203 Heerde-Zwolle

Zonetaxi Zwolle: nszonetaxi.nl of 0900 679 8294

Parkeren

Q-Park P&R Zwolle, Hanzelaan 101, Zwolle (niet gratis)

Parkeergarage Pas de Deux, Hanzelaan 268, Zwolle,

parkeerlijn.nl/parkeren/zwolle/parkeergarage-pas-de-deux

Zie zwolle.nl/parkeren

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/engelse-werkpad/17697/.

Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'Wandelen buiten de binnenstad van Zwolle' beschrijft Marycke Naber 10 rondwandelingen van 11 tot 20 km door het groene buitengebied van de stad, over landgoederen en langs de rivieren de IJssel, het Zwarte Water en de Vecht. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50